

service public fédéral
**SANTÉ PUBLIQUE,
SECURITE DE LA CHAÎNE ALIMENTAIRE
ET ENVIRONNEMENT**

federale overheidsdienst
**VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

FRV/2015/ADVIES-01

CFAI/2015/AVIS-01

13-01-2015

**Advies van de Federale Raad voor
Verpleegkunde in verband met de
aanbevelingen van het onderzoek naar
burn-out en bevlogenheid bij
verpleegkundigen en artsen in Belgische
ziekenhuizen**

**Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier
concernant les recommandations de
l'étude sur le burn-out et l'enthousiasme
chez le personnel médical et infirmier
dans les établissements hospitaliers de
Belgique**

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

Gezondheidszorgberoepen en Beroepsuitoefening
Federale Raad voor Verpleegkunde
Victor Hortaplein 40, bus 10 - 1060 Brussel

www.health.fgov.be

Direction générale Soins de Santé

Professions des Soins de Santé et Pratique Professionnelle
Conseil fédéral de l'art infirmier
Place Victor Horta 40, bte 10 – 1060 Bruxelles

www.health.fgov.be

FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER
<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde in verband met de aanbevelingen van het onderzoek naar burn-out en bevlogenheid bij verpleegkundigen en artsen in Belgische ziekenhuizen</i>	<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les recommandations de l'étude sur le burn-out et l'enthousiasme chez le personnel médical et infirmier dans les établissements hospitaliers de Belgique</i>
FRV/2015/ADVIES-01	13-01-2015
	CFAI/2015/AVIS-01

Oorsprong

Naar aanleiding van de publicatie van het « Onderzoek naar burn-out en bevlogenheid bij verpleegkundigen en artsen in Belgische ziekenhuizen », vraagt de heer Christiaan Decoster, Directeur-generaal DG Gezondheidszorg, het advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde over de aanbevelingen van het onderzoek.

Advies van de FRV

De FRV stelt vast dat de steekproef van het onderzoek de aanvankelijke ambities overtreft, wat het belang aantoont dat het medisch en verpleegkundig personeel hecht aan de burn-outproblematiek en de gevolgen ervan.

Doordat het onderzoek zowel focust op de burn-outproblematiek als op de bevlogenheid van het personeel is een constructieve en objectieve analyse van de toestand mogelijk.

Terwijl in het onderzoek slechts rekening wordt gehouden met de verschillende functies uitgeoefend door de verpleegkundigen in de ziekenhuizen, is het voor de FRV absoluut noodzakelijk dat er acties worden ondernomen voor alle verpleegkundigen en dit in alle sectoren (ziekenhuizen, ROB-RVT's en de thuiszorg). De FRV ziet de noodzaak niet in van een bijkomend onderzoek in de andere sectoren dat waarschijnlijk geen extra elementen zal opleveren.

De FRV beveelt aan dat alle acties op basis van de aanbevelingen uit het onderzoek zouden worden uitgevoerd en in de allereerste plaats de volgende acties:

1. Bevorderen van teamvergaderingen, interdisciplinaire vergaderingen en informele momenten (actie in het kader van sociale steun van collega's)
2. Investeren in omkadering, inclusief administratieve ondersteuning (actie in het kader van de werkdruk)
3. Organiseren van opleidingen stress- en timemanagement (actie in het kader van de werkdruk)

Origine

Suite à la publication de l' « Étude sur le burn-out et l'enthousiasme chez le personnel médical et infirmier dans les établissements hospitaliers de Belgique », Monsieur Christiaan Decoster, Directeur-général DG Soins de Santé, demande l'avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier sur les recommandations de l'étude.

Avis du CFAI

Le CFAI constate que l'échantillon de l'étude dépasse les ambitions de départ, ce qui montre l'importance accordée par le personnel médical et infirmier de la problématique du burn-out et à ses implications.

L'association de l'étude sur le burn-out et sur l'enthousiasme chez le personnel permet d'apporter une analyse constructive et objective de la situation.

Si l'étude ne prend en compte que les différentes fonctions exercées par les infirmiers au sein des hôpitaux, il est impératif pour le CFAI d'avoir des actions pour l'ensemble des praticiens de l'art infirmier et ce, dans tous les secteurs (hôpital, MR-MRS et soins à domicile). Le CFAI n'entrevoit pas l'opportunité d'effectuer une étude complémentaire dans les autres secteurs qui n'apportera vraisemblablement pas d'éléments supplémentaires à l'étude réalisées.

Le CFAI recommande que l'ensemble des actions sur base des recommandations de l'étude puissent être mises en œuvre et prioritairement les actions suivantes :

1. Favoriser l'organisation de réunions d'équipe, de réunions interdisciplinaires et des moments informels (action par le soutien social de la part des collègues)
2. Investir dans l'encadrement, en ce compris le soutien administratif (action sur la charge de travail)
3. Mettre en place des formations en gestion du temps et en gestion du stress (action sur la charge de travail)

FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	
<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde in verband met de aanbevelingen van het onderzoek naar burn-out en bevlogenheid bij verpleegkundigen en artsen in Belgische ziekenhuizen</i>	<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les recommandations de l'étude sur le burn-out et l'enthousiasme chez le personnel médical et infirmier dans les établissements hospitaliers de Belgique</i>	
FRV/2015/ADVIES-01	13-01-2015	CFAI/2015/AVIS-01

<p>4. Organiseren van opleidingen assertiviteit of hoe omgaan met veeleisende patiënten (actie in het kader van emotionele belasting)</p> <p>5. Organiseren van een sensibiliserings campagne rond burn-out (actie in het kader van de verschillende determinanten van burn-out)</p> <p>6. Mogelijkheid om discreet contact op te nemen met de eigen ombudsman of coach in geval van psychosociale belasting (actie in het kader van emotionele belasting)</p> <p>7. Opzetten van een opvangstructuur na betrokkenheid bij een klinisch incident (actie in het kader van de verschillende determinanten van burn-out)</p> <p>8. Nastreven van een goede person-job fit (actie in het kader van competentiebenuutting)</p> <p>9. Stimuleren van een positieve én realistische beeldvorming van het beroep (actie in het kader van de verschillende determinanten van burn-out)</p> <p>10. Uitwerken van een leeftijdsbewust personeelsbeleid (actie in het kader van de verschillende determinanten van burn-out)</p> <p>Het opzetten van deze acties moet zowel bekeken worden op beleidsniveau, op het niveau van de zorginstellingen als op individueel niveau.</p> <p>De FRV benadrukt de hoogdringendheid om alles in het werk te stellen om de acties voorgesteld in de studie in werkelijkheid te brengen en is bereid hieraan mee te werken.</p>	<p>4. Mettre en place des formations sur l'assertivité ou comment gérer les patients exigeants (action sur la charge émotionnelle)</p> <p>5. Réaliser une campagne de sensibilisation au burn-out (action sur les différents déterminants du burn-out)</p> <p>6. Possibilité de contacter discrètement son médiateur ou son coach en cas de charge psychosociale (action sur la charge émotionnelle)</p> <p>7. Mettre en place une structure de prise en charge après un incident clinique (action sur les différents déterminants du burn-out)</p> <p>8. Favoriser la compatibilité entre la personne et le travail (Person-job fit) (action permettant d'exploiter les compétences)</p> <p>9. Encourager une image à la fois positive et réaliste de la profession (action sur les différents déterminants du burn-out)</p> <p>10. Définir une politique du personnel tenant compte de l'âge (action sur les différents déterminants du burn-out)</p> <p>La mise en application des actions doit être envisagée tant au niveau politique, qu'au niveau des institutions de soins ainsi qu'au niveau individuel.</p> <p>Le CFAI met l'accent sur l'urgence pour la mise en œuvre des actions de l'étude et propose sa collaboration dans cette mise en œuvre.</p>
---	--

<p>Edgard Peters</p> 	
Voorzitter van de Federale Raad voor Verpleegkunde	Président du Conseil fédéral de l'art infirmier